

FINANCIËLE BEGROTING 2022

Inhoud

FINANCIËLE BEGROTING 2022	1
Inleiding op de financiële begroting	3
Belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de lopende begroting	5
Meerjarig overzicht van baten en lasten per programma en mutaties van reserves ...	8
Specificatie Overhead	10
Opgenomen stelposten	10
Stand en verloop van de reserves	12
Financiële positie	13
Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves	15
Structureel begrotingsresultaat	15
Stand en verloop van de voorzieningen	16
Leningenportefeuille	16
Geprognosticeerde balans	19
EMU-saldo	20
Indicatoren en streefwaarden	21
Meerjarig overzicht baten en lasten per taakveld	22

Inleiding op de financiële begroting

De Programmabegroting 2022-2025 is opgesteld conform het nieuwe Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Om in 2022 weer in aanmerking te komen voor Provinciaal repressief toezicht (toezicht achteraf) gelden de volgende criteria:

- De begroting, inclusief nieuw beleid, dient structureel en reëel in evenwicht te zijn. Hieraan wordt voldaan als ieder jaar de structurele lasten worden gedekt door structurele baten en de ramingen realistisch zijn. Indien het begrotingsjaar 2022 niet structureel en reëel in evenwicht is, dient aannemelijk te zijn dat dit evenwicht in de begroting in de eerstvolgende jaren (uiterlijk in 2025) tot stand zal worden gebracht.
- De vastgestelde jaarrekening en de begroting tijdig, respectievelijk vóór 15 juli en 15 november, ingediend te zijn bij de provincie Zuid-Holland.

Algemeen

In de begroting 2022 zijn de uitgangspunten van de kaderbrief 2022-2026 verwerkt. Dit is inclusief de voorgenomen ombuigingsvoorstellen, loon- en prijsstijgingen en actualisatie van de verbonden partijen. Bij de berekening van de uitkering vanuit het gemeentefonds is uitgegaan van de stand van de meicirculaire 2021. Voor loon- en prijsstijgingen is gerekend met inflatiepercentages van 1,3 voor loonontwikkeling en 1,4 voor prijsstijgingen (exploitatie). Voor de verbonden partijen is uitgegaan van 2.

Begrotingsresultaat

Voor 2022 en 2023 worden positieve resultaten verwacht € 1.619.000 respectievelijk € 30.000, wat omslaat in tekorten voor de jaren 2024-2025, olopend van € 1.563.000 in 2024 tot € 2.949.000 in 2025. Deze saldi zijn inclusief de bij de Kaderbrief voorgestelde ombuigingen, een tweetal aangenomen moties en eliminatie van de incidentele baten en lasten.

Omschrijving	2022	2023	2024	2025
Stand primaire begroting 2021	-1.709.000	-3.134.000	-4.532.000	-5.739.000
<u>Financiële ontwikkelingen</u>				
<i>Kaderbrief 2022-2026</i>	-863.000	-213.000	-566.000	-643.000
<i>Overige ontwikkelingen</i>	-239.000	134.000	-117.000	-237.000
<i>Ombuigingen 2021-2024</i>	3.416.000	3.710.000	3.942.000	3.905.000
Saldo begroting	605.000	497.000	-1.273.000	-2.714.000
<i>Incidentele baten</i>	4.605.000	567.000	390.000	235.000
<i>Incidentele lasten</i>	5.619.000	100.000	100.000	-
Structureel begrotingsresultaat	1.619.000	30.000	-1.563.000	-2.949.000

Het structureel begrotingsresultaat is het resultaat dat door de Provincie wordt gehanteerd voor bepaling van het toezichtregime 2022.

Naar een sluitende meerjarenbegroting 2023 - 2025

De begrotingsjaren 2022 en 2023 zijn sluitend. Ombuigen van het tekort in 2024 en 2025 vraagt aanvullende maatregelen op reeds voorgestelde ombuigingen. Deze (extra) bezuinigingsopgave kan de gemeente niet met alleen aanpassing van lokaal beleid opvangen. Samen met andere gemeenten en verbonden partijen moeten nogmaals keuzes worden gemaakt. Het kabinet deelt het belang van medeoverheden om te komen tot structurele oplossingen op het gebied van bestuurlijke en financiële verhoudingen, zodat medeoverheden voldoende middelen en bevoegdheden hebben om hun taken uit te voeren en in staat zijn een bijdrage te leveren aan de maatschappelijke opgaven. Mogelijk dat dit op termijn positief bijdraagt aan het meerjaren begrotingsaldo.

U bent meerdere keren geïnformeerd over het bestuurlijk proces ombuigingen. Zowel tijdens de behandeling van de Kaderbrief 2022 als in raadsinformatiebrieven is daar aandacht aan besteed. Het is goed om de aanleiding en achtergrond van die ombuigingsmogelijkheden te delen. Het college heeft de afgelopen maanden, zowel ingegeven door ombuigingen als coronamaatregelen, een koers

uitgezet voor de richting van Papendrecht voor de komende jaren. Deze koers, waarin een aantal bouwstenen voor de toekomst van Papendrecht is verwoord, is met u gedeeld.

Belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de lopende begroting

In onderstaand overzicht zijn de wijzigingen na de Kaderbrief opgenomen.

	2022	2023	2024	2025
Saldo meerjarenbegroting 2021	-1.709.000	-3.134.000	-4.532.000	-5.739.000
Bijstelling Kaderbrief 2022	-863.000	-213.000	-566.000	-643.000
Stand na Kaderbrief	-2.572.000	-3.347.000	-5.098.000	-6.382.000
Mutaties na kaderbrief				
Extra middelen Jeugd	1.581.000	497.000	377.000	227.000
Resultaat urentoerekening	49.000	17.000	-21.000	-21.000
Resultaat kapitaallasten	125.000	138.000	137.000	97.000
Algemene uitkering	271.000	49.000	-47.000	-13.000
Aanpassingen budgetten	-213.000	-216.000	-212.000	-176.000
Resultaat loonkosten	-371.000	-371.000	-371.000	-371.000
Mutaties reserves	-1.500.000	-	-	-
GR Sociaal Drechtsteden	-180.000	20.000	20.000	20.000
Totaal wijzigingen na Kaderbrief	-239.000	134.000	-117.000	-237.000
Stand resultaat na wijzigingen	-2.811.000	-3.213.000	-5.215.000	-6.619.000
Ombuigingen incl. moties	3.416.000	3.710.000	3.942.000	3.905.000
Stand resultaat na ombuigingen	605.000	497.000	-1.273.000	-2.714.000

Toelichting

Algemeen

Vanuit de begroting 2021 zijn de jaarschijven 2022-2024 overgebracht naar begrotingsjaar 2022 en aangevuld met de cijfers uit de Kaderbrief 2022. Ook is een jaarschijf 2025 toegevoegd.

Bij de Kaderbrief zijn nieuwe ontwikkelingen in beeld gebracht, aangevuld met de financiële gevolgen van actualisaties als bijstelling van het investeringsprogramma (kapitaallasten), urentoerekening (naar taakvelden, kredieten en Grondexploitatie), onderhoudsbudgetten, bijdragen verbonden partijen en het opnemen van stelposten voor loon-en prijsstijgingen.

Na de Kaderbrief 2022 hebben zich ook nog mutaties voorgedaan. De financiële consequenties hiervan zijn opgenomen in de begrotingscijfers en zijn aanvullend toegelicht.

In de Kaderbrief 2022-2026 zijn de volgende posten opgenomen.

Financiële ontwikkeling	2022	2023	2024	2025
Begroting VRZHZ 2022	€ 18.000	€ 19.000	€ 20.000	€ 21.000
Begroting OZHZ	€ -	€ -	€ -	€ -
Concept begroting 2022 DG&J	€ -	€ -	€ -	€ -
Concept begroting 2022 Soj	€ -248.000	€ -124.000	€ -124.000	€ -124.000
Concept begroting 2022 Drechtwerk	€ 70.000	€ 70.000	€ 82.000	€ 65.000
Concept begroting 2022 GRD (excl. SDD)	€ -288.000	€ 88.000	€ 78.000	€ 88.000
ICT verandert	€ -	€ 162.000	€ 162.000	€ 162.000
Begroting 2022 SDD	€ -198.000	€ -522.000	€ -668.000	€ -780.000
Algemene uitkering - t/m mrt. Circulaire 2021	€ 108.000	€ 184.000	€ 254.000	€ 289.000
Onderwijs en Arbeidsmarkt	€ -35.000	€ -35.000	€ -35.000	€ -35.000
Projectkosten huisvesting VO	€ -100.000	€ -	€ -	€ -
Stichting Vrienden Noordhoekse Weidemolen	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000	€ 1.000
Inflatiecorrectie OZB	€ -	€ -	€ -	€ -
Personen met Verward gedrag	€ -65.000	€ -70.000	€ -	€ -
Dekking algemene reserve	€ 65.000	€ 70.000	€ -	€ -
Recreatie en cultuurholding (RCH)	€ -	€ -	€ -	€ -
Indexatie huur RCH	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000	€ 45.000
Herziening baggeren	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000
Invasieve excoten	€ -30.000	€ -30.000	€ -16.500	€ -16.500
Onderhoud beeldende kunst	€ -5.000	€ -5.000	€ -5.000	€ -5.000
Verlaging storting onderhoud waterbuspontons	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000	€ 26.000
Areaaluitbreiding	€ -25.000	€ -50.000	€ -137.500	€ -137.500
Rentemutatie GREX	€ 15.000	€ 180.000	€ -8.000	€ -
Actualisatie mobiliteitsplan	€ -40.000	€ -	€ -	€ -
Innovatief Personenvervoer Over Water	€ -10.000	€ -10.000	€ -	€ -
Acquisitie organisatie Deal!	€ -40.000	€ -40.000	€ -40.000	€ -40.000
Kapitaallasten investeringsprogramma (fysiek)	€ -6.000	€ -50.000	€ -78.000	€ -80.000
Rattenbestrijding	€ -30.000	€ -30.000	€ -30.000	€ -30.000
Dekking riolering	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000	€ 30.000
Indexatie subsidies	€ -	€ -	€ -	€ -
Prijsstijgingen algemeen 2026	€ -	€ -	€ -	€ -
Loonontwikkeling	€ -	€ -	€ -	€ -
Zorgregisseur	€ -72.000	€ -72.000	€ -72.000	€ -72.000
Dividend Stedin	PM	PM	PM	PM
Totaal	€ -864.000	€ -213.000	€ -566.000	€ -643.000
Structurele dekking toekomstige investeringen	€ -600.000	€ -600.000	€ -600.000	€ -600.000
Totaal financiële claim begrotingssaldo	€ -1.464.000	€ -813.000	€ -1.166.000	€ -1.243.000

+ = voordelig; -/ = nadelig

Bovenstaande posten zijn toegelicht in de Kaderbrief 2022.

Toelichting mutaties na de Kaderbrief

Extra middelen Jeugd

De genoemde reeks is het resultaat (per saldo) van enerzijds de Rijksmiddelen die worden ontvangen naar aanleiding van de uitspraak van de Commissie van Wijzen en de Jeugdhulp-afspraken tussen Rijk en VNG en anderzijds de opgenomen verhoogde bijdragen aan de Serviceorganisatie jeugd (Soj) conform de 1ste Bestuursrapportage 2021 van de SOJ.

Resultaat urentoerekening

Conform de voorschriften uit het BBV moeten loonkosten zo goed mogelijk worden toegerekend aan taakvelden. Loonkosten die niet kunnen worden doorberekend maken deel uit van de kosten Overhead. Naast toerekening aan taakvelden is het toegestaan uren direct toe te rekenen aan investeringen, projecten en Grondexploitatie. De nieuwe toerekeningen leiden tot genoemde resultaten ten opzichte van de huidige ramingen.

Resultaat kapitaallasten

Kapitaallasten worden gevormd door rente en afschrijving op investeringen. Jaarlijks worden deze geactualiseerd als gevolg van (des) investeringen. Het verschil wordt gevormd uit enerzijds in de tijd verschoven investeringen, vervallen investeringen (bijvoorbeeld als gevolg van verkoop) en nieuwe lasten als gevolg van wijzigingen uit de Kaderbrief en eerste concernrapportage.

Algemene uitkering

Dit betreft een bijgesteld bedrag op basis van de Meicirculaire 2021, die ten tijde van de Kaderbrief nog niet ontvangen was. De berekening daarin was nog gebaseerd op de uitkomsten van de Maartcirculaire 2021.

Aanpassingen budgetten

Bij analyse van de verschillen is gebleken dat sommige posten soms (nog) niet goed stonden en/of ten onrechte zijn opgenomen. Soms vergeten mee te nemen in eerdere rapportages of het betreffen nieuwe inzichten en ontwikkelingen ten opzichte van de Kaderbrief. Bijstelling is gewenst voor een juist en volledig inzicht.

Resultaat loonkosten

Op basis van formatie- en bezettingsoverzichten worden overzichten opgesteld van de loonkosten. Ten opzichte van de oude raming stijgen de lasten met € 371.000. Dit is ontstaan als gevolg van stijgende pensioenlasten.

Mutatie reserve

Onderdeel van de Jeugdhulp-afspraken tussen Rijk en VNG is een hervormingsagenda jeugd. Om meerjarig uitvoering te kunnen geven aan de noodzakelijke hervormingen wordt een bedrag van € 1,5 miljoen in de reserve taakmutaties Rijkstromen gestort.

GR sociaal Drechtsteden

In de Kaderbrief 2022-2026 is als risico opgenomen dat maximaal 4 fte extra formatie nodig is vanwege de omvorming van de huidige GR Drechtsteden naar een nieuwe GR Sociaal Drechtsteden. Doordat de lokale werkzaamheden toenemen vanwege lokale besluitvorming hebben wij in de begroting structureel € 90.000 vrijgemaakt om dit op te vangen en aanvullend voor 2022 eenzelfde bedrag incidenteel om de processen goed in te richten en een goed beeld te krijgen wat structureel nodig is. In de loop van 2022 zullen we meer duidelijkheid krijgen wat er structureel nodig is en we zullen dit dan betrekken bij de kaderbrief 2023. Vanwege een aanpassing in de volume ontwikkeling van het SDD vanaf 2023 is het mogelijk het structurele bedrag om te vormen naar klein financieel voordeel van € 20.000.

Meerjarig overzicht van baten en lasten per programma en mutaties van reserves

Het Rijk heeft voor de verdeling van het gemeentefonds en het volgen van deze verdeling standaard informatie van gemeenten nodig. Hiervoor zijn o.a. de programma's ingedeeld in taakvelden.

Bedragen x €1.000	Realisatie 2020			Begroting 2021			Begroting 2022		
	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten
Programma									
Bestuur en ondersteuning	3.402	327	-3.075	3.386	344	-3.042	3.847	342	-3.505
Veiligheid	2.728	237	-2.491	2.596	134	-2.462	2.929	0	-2.929
Verkeer, vervoer en waterstaat	4.823	772	-4.051	5.589	728	-4.861	5.288	727	-4.561
Economie	4.945	3.933	-1.012	1.511	1.335	-176	1.241	2.188	947
Onderwijs	2.389	321	-2.068	2.919	691	-2.228	2.966	756	-2.210
Sport, cultuur en recreatie	8.470	1.153	-7.317	7.650	966	-6.684	7.703	1.046	-6.657
Sociaal domein	35.852	12.142	-23.710	33.210	8.548	-24.662	35.778	9.071	-26.707
Volksgesondheid en milieu	8.784	7.818	-966	8.334	8.277	-57	8.759	8.807	48
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	17.106	17.422	316	14.343	13.019	-1.324	6.776	3.995	-2.781
Subtotaal Programma's	88.499	44.125	-44.374	79.538	34.042	-45.496	75.287	26.932	-48.355
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	338	7.061	6.723	248	7.184	6.936	245	8.056	7.811
Algemene uitkeringen	0	48.590	48.590	0	48.810	48.810	131	52.845	52.714
Overige baten en lasten	142	94	-48	1.441	278	-1.163	1.842	18	-1.824
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	480	55.745	55.265	1.689	56.272	54.583	2.218	60.919	58.701
Treasury	5.603	28.619	23.016	-1.180	251	1.431	-1.190	249	1.439
Overhead	10.926	524	-10.402	11.326	387	-10.939	11.232	200	-11.032
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	0	0	0	100	0	-100	50	0	-50
Totaal baten en lasten exclusief mutatie reserves	105.508	129.013	23.505	91.473	90.952	-521	87.597	88.300	703
Toevoeging of ontrekking reserves									
Bestuur en ondersteuning	28.444	7.371	-21.073	0	783	783	0	3.517	3.517
Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Economie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sport, cultuur en recreatie	0	128	128	0	128	128	3.000	469	-2.531
Sociaal domein	0	81	81	0	201	201	1.500	150	-1.350
Volksgesondheid en milieu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	45	20	-25	40	27	-13	0	265	265
Subtotaal mutaties reserves	28.489	7.600	-20.889	40	1.139	1.099	4.500	4.401	-99
Totale baten en lasten	133.997	136.613	2.616	91.513	92.091	578	92.097	92.701	604
Resultaat		Overschot	2.616		Overschot	578		Overschot	604

Bedragen x €1.000	Begroting 2023			Begroting 2024			Begroting 2025		
	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten	Lasten	Baten	Saldo Baten -/- Lasten
Programma									
Bestuur en ondersteuning	3.801	312	-3.489	3.772	312	-3.460	3.764	312	-3.452
Veiligheid	3.057	0	-3.057	3.047	0	-3.047	3.045	0	-3.045
Verkeer, vervoer en waterstaat	5.294	727	-4.567	5.352	727	-4.625	5.509	727	-4.782
Economie	1.552	1.207	-345	1.229	1.187	-42	1.223	1.165	-58
Onderwijs	2.156	56	-2.100	2.169	56	-2.113	2.218	56	-2.162
Sport, cultuur en recreatie	7.642	1.046	-6.596	7.697	1.046	-6.651	7.803	1.046	-6.757
Sociaal domein	36.103	9.011	-27.092	36.356	8.951	-27.405	36.711	8.891	-27.820
Volksgezondheid en milieu	8.883	8.902	19	9.037	9.002	-35	9.085	9.034	-51
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	5.641	4.101	-1.540	3.669	1.798	-1.871	3.652	1.781	-1.871
Subtotaal Programma's	74.129	25.362	-48.767	72.328	23.079	-49.249	73.010	23.012	-49.998
Algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	245	8.071	7.826	245	8.161	7.916	245	8.161	7.916
Algemene uitkeringen	145	52.566	52.421	161	53.201	53.040	178	54.086	53.908
Overige baten en lasten	2.970	118	-2.852	4.419	218	-4.201	5.706	318	-5.388
Subtotaal Algemene dekkingsmiddelen	3.360	60.755	57.395	4.825	61.580	56.755	6.129	62.565	56.436
Treasury	-1.230	426	1.656	-1.078	426	1.504	-1.135	426	1.561
Overhead	11.041	240	-10.801	11.357	240	-11.117	11.633	240	-11.393
Vennootschapsbelasting (Vpb)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onvoorzien	50	0	-50	50	0	-50	50	0	-50
Totaal baten en lasten exclusief mutatie reserves	87.350	86.783	-567	87.482	85.325	-2.157	89.687	86.243	-3.444
Toevoeging of onttrekking reserves									
Bestuur en ondersteuning	0	237	237	0	167	167	0	62	62
Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Verkeer, vervoer en waterstaat	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Economie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Onderwijs	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Sport, cultuur en recreatie	0	469	469	0	469	469	0	469	469
Sociaal domein	0	100	100	0	50	50	0	50	50
Volksgezondheid en milieu	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing	0	257	257	0	200	200	0	150	150
Subtotaal mutaties reserves	0	1.063	1.063	0	886	886	0	731	731
Totale baten en lasten	87.350	87.846	496	87.482	86.211	-1.271	89.687	86.974	-2.713
Resultaat		Overschot	496		Tekort	1.271		Tekort	2.713

Specificatie Overhead

Begroting 2022		
Omschrijving		(x € 1.000)
Personeel	€	5.940
Informatievoorziening	€	168
Organisatie	€	100
Financiën	€	578
Automatisering	€	2.546
Communicatie	€	296
Huisvesting	€	754
Overigen	€	650
Totaal	€	11.032

Hierboven staat een specificatie van het taakveld overhead. Dit zijn alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van het primaire proces.

Automatisering is inclusief de bijdragen ICT verandert!

Opgenomen stelposten

Specificatie stelposten (x € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Nieuw beleid	100	100	100	100
Volumeontwikkeling sociaal domein	1.156	1.774	2.220	2.670
Taakmutaties algemene uitkering	131	145	161	178
Indexatie subsdies	0	0	60	60
Indexatie verbonden partijen	61	829	1.577	2.443
Extra middelen Jeugdhulp	0	-1.990	-1.870	-1.720
Indexatie algemeen	0	-8	192	183
Stelpost Soj woonplaatsbeginsel	-251	-251	-251	-251
Onvoorzien	50	50	50	50
CAO en ABP	42	331	581	845
Structurele ruimte investeringen	600	600	600	600
Ombuigingen en moties	0	-50	-55	-75
Totaal lasten	1.889	1.530	3.365	5.083

Nieuw beleid

Jaarlijks wordt een bedrag geraamd voor ontwikkeling van nieuw beleid.

Volumeontwikkeling sociaal domein

Voor volume ontwikkelingen binnen de SDD en Soj worden jaarlijks bedragen opgenomen. De huidige reeks is gebaseerd op de opgenomen verwachtingen in de begroting 2022 van respectievelijk de GRD en de Soj. Aanvullend is bij de Soj rekening gehouden met de stijging van de lasten volgens de eerste bestuursrapportage 2021.

GR Sociaal

Betreft uitvoeringskosten van de omvorming naar GR sociaal per 1-1-2022. Zie ook ontwikkelingen na kaderbrief 2022.

Taakmutaties algemene uitkering

Vanuit het Rijk worden middelen ontvangen voor uitvoering van specifieke taken. En hoewel het algemene middelen betreffen, is er wel een inspanningsverwachting van het Rijk. Een aantal van deze taken worden op termijn pas uitgevoerd en/of door derden (SDD) en is nog niet bekend wanneer, en voor welk bedrag, deze ontvangen gelden worden uitgevraagd. Tot die tijd worden deze opgenomen taakmutatiegelden opgenomen als stelpost.

Indexatie subsidies

Deze stelpost betreft geraamde indexatie van de subsidiebundel.

Indexatie verbonden partijen

Deze stelpost betreft geraamde indexatie percentages voor de verbonden partijen.

Extra middelen jeugdhulp

Hieronder zijn opgenomen de ontvangen extra gelden voor Jeugdhulp. De provincie Zuid Holland heeft echter aangegeven om vanuit het voorzichtigheidsprincipe de gelden vanaf 2023 voor maximaal 75% mee te nemen in de ramingen. In deze post zijn ook al de eerder toegekende middelen ter grootte van € 550.000 in opgenomen.

Indexatie algemeen

Onder deze post worden verwachte prijsstijgingen opgenomen voor de exploitatiebudgetten van de gemeente. De prognose van het CBS (prijsindexcijfer) geldt hierbij als uitgangspunt.

Stelpost woonplaatsbeginsel

Het woonplaatsbeginsel in de Jeugdwet regelt welke gemeente financieel verantwoordelijk is voor de jeugdhulp. Omdat vaak moeilijk te bepalen is welke gemeente verantwoordelijk is, gaat het woonplaatsbeginsel wettelijk veranderen. Per 1 januari 2022 wordt het nieuwe woonplaatsbeginsel Jeugdwet van kracht.

Onvoorzien

Jaarlijks wordt € 50.000 geraamd voor de post Onvoorzien. Voor niet-geraamde uitgaven kan ten laste van de post een aanvraag worden ingediend.

Cao en ABP

Dit betreft verwachte (structurele) effecten van een nieuwe cao en hogere ABP-premies.

Structurele ruimte investeringen

Om financiële ruimte te creëren om ook in de toekomst noodzakelijke investeringen te waarborgen en uit te kunnen voeren is een jaarlijks bedrag opgenomen van € 600.000.

Ombuigingen en moties

Betreft de invulling van de ombuiging BC cultuurplatform en uitvoering motie bibliotheek.

Stand en verloop van de reserves

De gemeente kent een algemene reserve en bestemmingsreserves. De algemene reserve dient als dekkingsbron in het geval zicht bepaalde risico's voordoen. Bestemmingsreserves zijn afgezonderde vermogensbestanddelen met een specifieke bestemming voor bepaalde doeleinden.

In onderstaand overzicht is het verloop van de diverse gemeentelijke reserves opgenomen.

Stand en verloop van de reserves 2022-2026							
(bedrag * € 1.000)	Saldo ultimo 31-12-21	Vermeer- dering 2022	Vermind- dering 2022	Saldo ultimo 31-12-22	Saldo ultimo 31-12-23	Saldo ultimo 31-12-24	Saldo ultimo 31-12-25
A. Algemene reserve							
Algemene reserve	54.348	-	3.340	51.008	50.833	50.728	50.728
Risicoreserve grondexploitatie	400	-	-	400	400	400	400
Totaal Algemene reserve	54.748	-	3.340	51.408	51.233	51.128	51.128
B. Overige bestemmingsreserves							
Reserve stedelijke vernieuwing	40	-	27	13	6	6	6
Reserve bedrijfsvoering	285	-	27	258	231	204	177
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	1.352	-	238	1.114	864	664	514
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	535	1.500	150	1.885	1.785	1.735	1.685
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	745	-	150	595	560	525	490
Bestemmingsreserve kapitaallasten	3.374	3.000	469	5.905	5.436	4.940	4.471
bestemmingsreserve coronacrisis	1.809	-	-	1.809	1.809	1.809	1.809
Totaal Bestemmingsreserves	8.140	4.500	1.061	11.579	10.691	9.883	9.152
C. Bestemmingsreserves voor egalisatie tarieven							
Egalisatiereserve begraafplaats	81	-	-	81	81	81	81
Totaal Egalisatiereserves tarieven	81	-	-	81	81	81	81
TOTAAL RESERVES	62.969	4.500	4.401	63.068	62.005	61.092	60.361

Algemene reserve

De algemene reserves is een vrije reserves die noodzakelijk zijn om te kunnen beschikken over een financiële buffer.

Overige bestemmingsreserves

Bestemmingsreserves zijn door de raad voor een bepaald doel geormerkte gelden.

Bestemmingsreserves voor egalisatie tarieven

Om grote fluctuaties in de tarieven te voorkomen als gevolg van wisselende opbrengsten wordt gebruik gemaakt van egalisatie reserves. Hierbij wordt een gemiddelde opbrengst geraamd, waarbij afwijkingen worden gestort of worden onttrokken aan de reserve.

Financiële positie

Incidentele baten en lasten

Incidentele baten (* € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Onttrekkingen uit reserves				
Algemene reserve	3.340	175	105	-
Reserve stedelijke vernieuwing	27	7	-	-
Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning	238	250	200	150
Egalisatiereserve rijksstromen taakmutaties	150	100	50	50
Bestemmingsreserve duurzame inzetbaarheid	150	35	35	35
Taakvelden				
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	700	-	-	-
Totaal incidentele baten	4.605	567	390	235
Incidentele lasten (* € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Toevoegingen aan reserves				
Egalisatie rijksstromen taakmutaties	1.500	-	-	-
Bestemmingsreserve kapitaallasten	3.000	-	-	-
Taakvelden				
Bestuur	25	-	-	-
Verkeer en vervoer	40	-	-	-
Onderwijsbeleid en leerlingzaken	884	100	100	-
Wonen en bouwen	170	-	-	-
Totaal incidentele lasten	5.619	100	100	0
Saldo incidentele baten en lasten	-1.014	467	290	235

BATEN

Algemene reserve

Dekking kapitaallasten

In 2022 wordt vanuit de ombuigingsvoorstellen een bedrag van € 3 miljoen onttrokken aan de algemene reserve en gestort in de reserve dekking kapitaallasten (zie ook onder lasten). Dit om toekomstige lasten uit nieuwe investeringen te (kunnen) dekken.

Implementatie omgevingswet

Voor de uitvoering van het implementatie traject van de omgevingswet zijn budgetten beschikbaar gesteld. De budgetten worden gedekt door onttrekkingen uit de algemene reserve.

Personen met verward gedrag

In de kaderbrief 2022 is voor de jaren 2022 en 2023 een onttrekking uit de algemene reserve opgenomen ter dekking van de kosten met betrekking tot passende nazorg.

Reserve Stedelijke vernieuwing

Het budget voor de regeling beeldbepalende panden wordt gedekt door een onttrekking uit de reserve. Volgens huidig inzicht loopt de reserve in 2023 af.

Egalisatiereserve leges omgevingsvergunning

Om te komen tot het niveau van de leges omgevingsvergunningen na implementatie van de nieuwe Omgevingswet vindt geleidelijke afbouw van de inkomsten plaats ten laste van deze reserve.

Egalisatiereserve Rijksstromen taakmutaties

Vanuit de zogenaamde decentralisatiegelden zijn van het Rijk gelden ontvangen die gestort zijn in deze egalisatiereserve.

Bestemmingsreserve Duurzame inzetbaarheid

Deze bestemmingsreserve is gevormd om in de toekomst de kosten van maatwerk en flexibele oplossingen te kunnen dekken om medewerkers goed en duurzaam inzetbaar te houden in diverse levensfasen. Dit gebeurt onder meer door inzet van trainees.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Vanaf 2019 verdeelt de Rijksoverheid het geld anders over de gemeente. De huidige periode loopt tot en met 2022 en is neutraal in de begroting opgenomen.

LASTEN

Egalisatiereserve Rijksstromen taakmutaties

Het betreft hier een storting van € 1,5 mln. vanuit de extra middelen jeugdhulp om gedurende vier jaar uitvoering te kunnen geven aan de noodzakelijke hervormingen op het gebied van de jeugdhulp vanuit de Jeugdhulp-afspraken tussen Rijk en VNG.

Bestemmingsreserve kapitaallasten

Bij de ombuigingen is besloten om € 3 mln. te storten in de bestemmingsreserve kapitaallasten.

Bestuur

In het verkiezingsjaar 2022 een introductiebudget voor nieuwe raadsleden opgenomen.
Verkiezingsjaar introductie raadsleden

Verkeer en vervoer

Het betreft hier budget voor actualisatie van het mobiliteitsplan.

Onderwijsbeleid en leerlingenzaken

Toekomstvisie opstellen VO-scholen.

Voor het opstellen en verdere uitwerking van de toekomstvisie VO zijn budgetten beschikbaar gesteld.

Onderwijsachterstandenbeleid

Vanaf 2019 verdeelt de Rijksoverheid het geld anders over de gemeente. De huidige periode loopt tot en met 2022 en is neutraal in de begroting opgenomen.

Wonen en bouwen

Voor de uitvoering van het implementatietraject van de omgevingswet zijn budgetten beschikbaar gesteld. De budgetten worden gedekt door onttrekkingen uit de algemene reserve.

Structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves

Naast incidentele baten en lasten is ook inzicht gewenst in de structurele toevoegingen en onttrekkingen uit reserves. In onderstaand overzicht zijn deze gespecificeerd.

Voor een toelichting wordt verwezen de toelichting bij het hiervoor opgenomen overzicht Stand en verloop van de reserves 2022 – 2025.

Structurele reserve mutaties (* € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Totaal structurele toevoegingen aan reserve (lasten)	0	0	0	0
Bestemmingsreserve kapitaallasten	469	469	469	469
Reserve bedrijfsvoering	27	27	27	27
Totaal structurele onttrekking uit reserve (baten)	496	496	496	496
Saldo structurele reserve mutaties	496	496	496	496

Structureel begrotingsresultaat

Dit is het begrotingsresultaat gecorrigeerd met incidentele baten en lasten. Een toelichting op deze posten is opgenomen onder Financiële positie.

Structureel begrotingsresultaat (* € 1.000)	2022	2023	2024	2025	2026
Saldo begroting 2022	605	497	-1.273	-2.714	-3.948
Incidentele lasten	5.619	100	100	0	0
Incidentele baten	4.605	567	390	235	185
Structureel begrotingssaldo 2021	1.619	30	-1.563	-2.949	-4.133

Stand en verloop van de voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor toekomstige verplichtingen. Voorzieningen worden dan ook beschouwd als vreemd vermogen. Dit in tegenstelling tot reserves die als eigen vermogen worden gekwalificeerd. De voorzieningen van de gemeente zijn te verdelen in voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's, egalisatievoorzieningen en voorzieningen van derden verkregen gelden die specifiek besteed moeten worden.

Stand en verloop van de voorzieningen 2022-2025					
	Saldo per 31-dec-21	Saldo per 31-dec-22	Saldo per 31-dec-23	Saldo per 31-dec-24	Saldo per 31-dec-25
A. Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
VZ pensioenen wethouders	5.760	5.860	5.960	6.060	6.160
VZ gemeentehuis	50	75	100	125	150
VZ personele verplichtingen	131	131	131	131	131
VZ liquidatie GR Logopedische Dienst KS	120	120	120	120	120
VZ verplichting woningen Markt Woonkracht10	50	50	50	50	50
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.111	6.236	6.361	6.486	6.611
B. Egalisatievoorzieningen					
VZ onderhoud parkeergarage De Meent en Overtoom	555	571	590	590	455
VZ pontons waterbus	237	246	255	264	273
VZ baggeren vijvers en watergangen	363	591	819	1.047	1.275
VZ baggeren havens	225	62	125	187	225
Totaal egalisatievoorzieningen	1.380	1.470	1.789	2.088	2.228
C. Van derden verkregen middelen met specifieke besteding					
VZ onderhoud ecozone polder Nieuwland	100	96	92	87	83
VZ calculatieverschillen afval	3	3	28	94	206
VZ calculatieverschillen riolering	4.879	4.362	3.814	3.253	2.726
VZ woningomzetting	0	0	0	0	0
Totaal van derden verkregen middelen met specifiek besteding	4.982	4.461	3.934	3.434	3.015
TOTAAL VOORZIENINGEN	12.473	12.167	12.084	12.008	11.854

Leningenportefeuille

Voor de financiering van de gemeentelijke uitgaven worden leningen afgesloten. Afhankelijk van de aard van de financiering vallen deze uiteen in kortlopende leningen (< 1 jaar) en langlopende leningen (> 1 jaar). In de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is voorgeschreven welk gedeelte met kort geld mag, en welk gedeelte met lang geld moet worden gefinancierd. Hiervoor is de hoogte van de kasgeldlimiet bepalend. Deze limiet wordt berekend op basis van een percentage (8,5 %) van het begrotingstotaal. Gestreefd wordt naar een optimale combinatie van leningen die leidt tot de laagste rentekosten.

De totale leningenportefeuille per 1 januari 2022 bedraagt € 64,1 miljoen. In onderstaand overzicht wordt het geraamde verloop van de leningen over de jaren 2022-2025 weergegeven.

Leningenportefeuille (* € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Saldo begin boekjaar	64.055	59.847	55.657	51.800
Nieuw aan te trekken leningen	0	0	0	0
Aflossing	4.208	4.190	3.857	3.857
Saldo einde boekjaar	59.847	55.657	51.800	47.943

Investeringsprogramma 2022-2025

Jaarlijks wordt een overzicht gemaakt van de geplande investeringen voor de komende jaren. In verband met de heroverwegingen worden investeringen niet alleen (opnieuw) intensief bekeken op nut en noodzaak, maar ook op het tijdstip van vervanging. Het merendeel van de investeringen betreft vervangingsinvesteringen. Als vervanging kan worden uitgesteld, wordt deze doorgeschoven. Het kan natuurlijk ook voorkomen dat een actief eerder vervangen moet worden dan gepland. Bij investeringen wordt bekeken of samenwerking met anderen mogelijk is. Na beoordeling op bovenstaande zaken is in onderstaande, gecomprimeerde tabel per categorie investering weergegeven welke investeringen voor de komende jaren staan gepland.

Investeringsprogramma (* € 1.000)	2022	2023	2024	2025
Civiele kunstwerken	285	370	370	228
Asfaltwerken	450	476	734	476
Veerdam bestrating en beplanning	-	-	-	500
Vervangen straatmeubilair	35	35	35	35
Vervangen bomen en heesters	-	-	215	215
Vervangen speeltoestellen	60	60	60	60
Vervangen speelplaatsen	55	50	50	50
Totaal maatschappelijk nut investeringen	885	991	1.464	1.564
OVL vervangingsplan armaturen	90	90	155	155
Parkeergarage De Meent, vloer	256	-	-	-
Vervangen automaten parkeergarages		260		
Sensoren parkeergarages			25	
Waterbuspontons	750			
Vervanging damwand Kooijhaven	-	-	2.500	-
Vervangen pompen Sportcentrum	-	-	70	-
Vervangen installaties Sportcentrum	-	-	-	45
Sportveld (gras) Slobbengors	38	-	-	-
Sportveld (gras) Lage Waard	38	-	-	-
Sportveld (gras) Slobbengors	-	37	-	-
Sportveld (hybride 1) Slobbengors	-	-	319	-
Sportveld (hybride 2) Slobbengors	-	-	319	-
Sportveld (hybride 1) Oostpolder				362
Verduurzaming Zuidkil 55	300			
Verduurzaming J. Vermeerstraat 1	45			
Trekkenwand theater	150	-	-	-
Geluidstest theater	30	-	-	-
Vervangen installaties theater	-	-	110	-
Vervanging AV-systeem raadzaal	200	-	-	-
Bestuurlijke devices	60	-	-	60
Vervanging pompen riolering	150	100	100	100
Reconstructies riol	2.500	2.500	2.500	2.500
Totaal economische nut investeringen	4.607	2.987	6.098	3.222
Totaal investeringen	5.492	3.978	7.562	4.786

Werkwijze grote projecten

Naar aanleiding van Rekenkameronderzoeken is afgesproken dat bij de begroting een advies wordt afgegeven aangaande "passende" betrokkenheid van de raad bij grote projecten. Mede op basis van dit advies kan de raad bepalen welke projecten zij "relevant" acht. Deze projecten zullen vervolgens pas in uitvoering worden genomen nadat de raad in staat is gesteld vooraf kaders te stellen.

Voor bepaling van grote projecten is een afwegingskader vastgesteld en worden projecten beoordeeld op financiële en maatschappelijke impact en complexiteit.

Er zijn op dit moment geen nieuwe grote projecten te melden, waarbij de raad nog niet betrokken is.

Geprognosticeerde balans

	Realisatie	Begroting				
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
Activa						
(im) Materiële vaste activa	123.000	131.000	131.000	130.000	134.000	134.000
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	5.000	5.000	8.000	8.000	8.000	8.000
Financiële vaste activa: Leningen	19.000	18.000	17.000	16.000	15.000	14.000
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	-	-	-	-	-	-
Totaal Vaste Activa	147.000	154.000	156.000	154.000	157.000	156.000
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen	2.000	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	-	-	-	-	-	-
Uitzettingen <1 jaar	15.000	2.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Liquide middelen	-	-	-	-	-	-
Overlopende activa	7.000	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Totaal Vlottende Activa	24.000	5.000	3.000	3.000	3.000	3.000
Totaal Activa	171.000	159.000	159.000	157.000	160.000	159.000
Passiva						
Eigen vermogen	65.000	63.000	63.000	62.000	61.000	60.000
Voorzieningen	13.000	13.000	12.000	12.000	12.000	12.000
Vaste schuld	69.000	64.000	60.000	56.000	52.000	48.000
Totaal Vaste Passiva	147.000	140.000	135.000	130.000	125.000	120.000
Vlottende schuld	16.000	9.000	14.000	17.000	25.000	29.000
Overlopende passiva	8.000	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Totaal Vlottende Passiva	24.000	19.000	24.000	27.000	35.000	39.000
Totaal Passiva	171.000	159.000	159.000	157.000	160.000	159.000

EMU-saldo

Op grond van de Europese begrotingsregels mag het landelijk EMU-tekort (het gezamenlijk tekort van het Rijk, lokale overheden en sociale fondsen) van de landen die participeren in de Economische Monetaire Unie niet boven de 3% uitkomen. Een goede informatievoorziening voor het Rijk is essentieel voor het monitoren en beheersen van het EMU-saldo.

In navolgend overzicht wordt deze informatie voor wat betreft Papendrecht gepresenteerd.

Omschrijving	2021	2022	2023
	x € 1000,- Volgens realisatie tot en met sept. 2021, aangevuld met raming resterende periode	x € 1000,- Volgens begroting 2022	x € 1000,- Volgens meerjarenraming in begroting 2022
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-521	883	-587
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	8.452	0	-1.000
3. Mutatie voorzieningen	-339	0	0
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-77	-1.000	0
5. Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa	0	0	0
Berekend EMU-saldo	-9.234	1.883	413

Indicatoren en streefwaarden

	Omschrijving	Eenheid	Bron	Indicator	Jaartal
1	Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	4,98	2022
2	Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	4,60	2022
3	Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen begroting	€ 552,24	2022
4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen begroting	8,85%	2022
5	Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	12,59%	2022

Meerjarig overzicht baten en lasten per taakveld

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Bestuur en ondersteuning</i>						
Lasten	51.516	15.940	21.262	17.519	17.653	17.727
Bestuur	2.551	2.351	2.800	2.737	2.748	2.740
Burgerzaken	851	1.035	1.047	1.064	1.024	1.024
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0
Overhead	10.926	11.326	11.232	11.041	11.357	11.633
Treasury	5.603	-1.180	-1.190	-1.230	-1.078	-1.135
OZB woningen	129	59	59	59	59	59
OZB niet-woningen	204	189	186	186	186	186
Parkeerbelasting	0	0	0	0	0	0
Belastingen overig	5	0	0	0	0	0
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	131	145	161	178
Overige baten en lasten	142	1.541	1.892	3.020	4.469	5.756
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	28.489	40	4.500	0	0	0
Resultaat van de rekening van baten en lasten	2.616	579	605	497	-1.273	-2.714
Baten	92.815	58.393	66.111	62.796	63.444	64.274
Bestuur	2	0	0	0	0	0
Burgerzaken	325	344	342	312	312	312
Beheer overige gebouwen en gronden	0	0	0	0	0	0
Overhead	524	387	200	240	240	240
Treasury	28.619	251	249	426	426	426
OZB woningen	3.865	3.916	5.106	5.121	5.176	5.176
OZB niet-woningen	2.146	2.228	2.896	2.896	2.931	2.931
Parkeerbelasting	50	40	54	54	54	54
Belastingen overig	1.000	1.000	0	0	0	0
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	48.590	48.810	52.845	52.566	53.201	54.086
Overige baten en lasten	94	278	18	118	218	318
Vennootschapsbelasting (VpB)	0	0	0	0	0	0
Mutaties reserves	7.600	1.139	4.401	1.063	886	731
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Saldo	41.299	42.453	44.849	45.277	45.791	46.547

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Veiligheid</i>						
Lasten	2.728	2.596	2.929	3.057	3.047	3.045
Crisisbeheersing en brandweer	2.135	2.362	2.408	2.537	2.526	2.525
Openbare orde en veiligheid	593	234	521	520	521	520
Baten	237	134	0	0	0	0
Crisisbeheersing en brandweer	228	134	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	9	0	0	0	0	0
Saldo	-2.491	-2.462	-2.929	-3.057	-3.047	-3.045

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Verkeer, vervoer en waterstaat</i>						
Lasten	4.823	5.589	5.288	5.294	5.352	5.509
Verkeer en vervoer	3.702	4.375	4.110	4.106	4.142	4.169
Parkeren	840	946	927	915	938	943
Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	112	106	113	109	108	233
Openbaar vervoer	169	162	138	164	164	164
Baten	772	728	727	727	727	727
Verkeer en vervoer	108	4	4	4	4	4
Parkeren	520	581	580	580	580	580
Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0
Economische havens en waterwegen	144	143	143	143	143	143
Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0
Saldo	-4.051	-4.861	-4.561	-4.567	-4.625	-4.782

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Economie</i>						
Lasten	4.945	1.511	1.241	1.552	1.229	1.223
Economische ontwikkeling	3.599	1.193	888	882	876	870
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	1.041	26	61	378	61	61
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	305	292	292	292	292	292
Economische promotie	0	0	0	0	0	0
Baten	3.933	1.335	2.188	1.207	1.187	1.165
Economische ontwikkeling	2.637	976	849	828	808	786
Fysieke bedrijfsinfrastructuur	940	0	960	0	0	0
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	328	323	323	323	323	323
Economische promotie	28	36	56	56	56	56
Saldo	-1.012	-176	947	-345	-42	-58

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Onderwijs</i>						
Lasten	2.389	2.919	2.966	2.156	2.169	2.218
Openbaar basisonderwijs	188	191	183	183	183	183
Onderwijshuisvesting	1.087	1.135	1.103	1.078	1.091	1.240
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	1.114	1.593	1.680	895	895	795
Baten	321	691	756	56	56	56
Openbaar basisonderwijs	0	0	0	0	0	0
Onderwijshuisvesting	23	18	18	18	18	18
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	298	673	738	38	38	38
Saldo	-2.068	-2.228	-2.210	-2.100	-2.113	-2.162

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Sport, cultuur en recreatie</i>						
Lasten	8.470	7.650	7.703	7.642	7.697	7.803
Sportbeleid en activering	216	316	299	232	232	232
Sportaccommodaties	2.485	2.356	2.529	2.535	2.535	2.610
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.394	1.410	1.383	1.401	1.408	1.422
Musea	25	24	24	24	24	24
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0
Media	1.207	659	573	538	508	508
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.143	2.885	2.895	2.912	2.990	3.007
Baten	1.153	966	1.046	1.046	1.046	1.046
Sportbeleid en activering	4	0	0	0	0	0
Sportaccommodaties	785	747	812	812	812	812
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	129	95	101	101	101	101
Musea	0	0	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	235	124	133	133	133	133
Saldo	-7.317	-6.684	-6.657	-6.596	-6.651	-6.757

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Sociaal domein</i>						
Lasten	35.852	33.210	35.778	36.103	36.356	36.711
Samenkracht en burgerparticipatie	2.604	2.747	2.668	2.686	2.565	2.560
Wijkteams	1.749	1.841	1.729	1.644	1.644	1.644
Inkomensregelingen	12.650	10.073	10.681	10.781	10.769	10.729
Begeleide participatie	2.254	2.117	1.963	1.957	1.935	1.889
Arbeidsparticipatie	1.418	1.707	1.975	1.979	1.980	1.962
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	513	527	611	656	701	757
Maatwerkdienstverlening 18+	6.933	7.176	8.053	8.464	8.891	9.299
Maatwerkdienstverlening 18-	6.297	5.483	6.609	6.441	6.445	6.445
Geëscaleerde zorg 18+	294	398	386	392	323	323
Geëscaleerde zorg 18-	1.140	1.141	1.103	1.103	1.103	1.103
Baten	12.142	8.548	9.071	9.011	8.951	8.891
Samenkracht en burgerparticipatie	859	380	373	373	373	373
Wijkteams	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	10.304	7.628	8.058	8.058	8.058	8.058
Begeleide participatie	42	40	40	40	40	40
Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18+	1	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	936	500	600	540	480	420
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Saldo	-23.710	-24.662	-26.707	-27.092	-27.405	-27.820

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Volksgezondheid en milieu</i>						
Lasten	8.784	8.334	8.759	8.883	9.037	9.085
Volksgezondheid	1.338	1.507	1.456	1.446	1.442	1.439
Riolering	1.801	1.893	2.041	2.165	2.271	2.290
Afval	4.303	3.592	3.973	3.998	4.053	4.085
Milieubeheer	984	1.074	1.006	1.006	1.006	1.006
Begraafplaatsen en crematoria	358	268	283	268	265	265
Baten	7.818	8.277	8.807	8.902	9.002	9.034
Volksgezondheid	320	308	297	286	274	263
Riolering	2.475	2.780	2.930	3.006	3.064	3.075
Afval	4.475	4.781	5.172	5.202	5.256	5.288
Milieubeheer	108	0	0	0	0	0
Begraafplaatsen en crematoria	440	408	408	408	408	408
Saldo	-966	-57	48	19	-35	-51

Omschrijving (-/- =nadelig)	Realisatie					
	2020	2021	2022	2023	2024	2025
<i>Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing</i>						
Lasten	17.106	14.343	6.776	5.641	3.669	3.652
Ruimtelijke ordening	369	312	282	282	282	282
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	13.076	10.970	3.206	2.242	270	254
Wonen en bouwen	3.661	3.061	3.288	3.117	3.117	3.116
Baten	17.422	13.019	3.995	4.101	1.798	1.781
Ruimtelijke ordening	47	51	51	51	51	51
Grondexploitatie (niet bedrijventerreinen)	13.936	10.757	2.064	2.320	17	0
Wonen en bouwen	3.439	2.211	1.880	1.730	1.730	1.730
Saldo	316	-1.324	-2.781	-1.540	-1.871	-1.871